

ZPRAVODAJSTVÍ

z obydlené zatačky

Prosinec 2007 **Číslo vánoční**

Vydává Obecní úřad Malá Štáhle jako nepravidelný informátor.
Příspěvky obecní úřad Malá Štáhle, Malá Štáhle 27,795 01 Rýmařov.
Připravuje Jana Bulová Foto: Petr Horňáček

Tak jsme se všichni konečně dočkali. Je tady čas předvánoční - čas adventní.

Až budete zapalovat na svém adventním věnci jednu svíčku za druhou, zamyslete se nad podstatou vánočních svátků. Tuto netvoří množství dárků pod stromečkem ani množství napečeného cukroví. Smysl Vánoc spočívá především ve vzájemné lásce a úctě. Schází se celá rodina pohromadě u svátečního stolu. Na dnešním štedrovečerním stole dnes nechybí kapr, bramborový salát ani cukroví, ať nechybí ani ta láska, úcta a pochopení.

Vánoce našich předků.

Dříve se prostírání stolu věnovala velká pozornost. Na jeden roh stolu se pokládala pecen chleba, aby rodina měla stále co do úst. Na druhý roh ošatka s trochou všeho, co pole dalo, aby i příští rok byl úrodný. Ve třetím rohu měly místo peníze, které slibovaly blahobyt. Na čtvrtém rohu byla miska s kousky jídla pro dobytek a jiná domácí zvířata. Samotný stůl se pak obepínal řetězem nebo provazem, což mělo zaručit ochranu stáda ovcí před vlky, ochranu domu před zloději a také soudržnost celé rodiny po celý další rok.

Byl-li počet stolujících lichý, prostírala hospodyně pro jednoho navíc. Podle lidové pověry prý chodila smrt těsně před večeří obhlížet prostřené stoly a kde by byla napočítala lichý počet, tam by se v následujícím roce pro někoho vrátila.

Než se zasedlo ke stolu, stoupl si každý bosou nohou na sekeru, aby ho v příštím roce nebolely nohy.

Před večeří se všichni společně pomodlili a vzpomněli na vše dobré i špatné, co je v uplynulém roce potkalo.

Poté zasedli ke stolu. Nejprve přišel na talíř hrách, který symbolicky spojoval stolovníky, poté se podávala polévka, aby všichni měli sílu, čočka, která měla rodině přinést peníze a nakonec kuba, popř. ryba pro radost a pohodu.

Kosti se dávaly na talíř, který poté hospodář vysypal pod stromy, aby v příštím roce byly silné a zdravé.

Počet a rozmanitost chodů se kraj od kraje lišila. Někde se po polévce podávaly křížaly. Jediné co bylo téměř všude společné byla vánočka, kterou hospodyně přinesla na stůl spolu s cukrovím, když všichni povečeřeli.

Od stolu se nesměl nikdo, vyjma hospodyně, zvednout. Lidé věřili, že by se rodina o dalších Vánocích nesešla celá.

Tam, kde měli kapra, schovávali lesklé šupiny, věříce přitom, že se budou domácnosti držet peníze. Zbytek večeře se rozdělil mezi dobytek, který tuto noc prý mluvil lidskou řečí, stromům v sadě kvůli dobré úrodě a studni, aby měla čistou vodu.

Po večeři se šlo ke stromečku ozdobeného sušeným ovocem, cukrovím, ořechy a řetězy. Zapálily se svíčky na stromečku a společně se zpívali koledy. Koledy se pak zpívaly každý večer až do odstojení stromečku. Tam kde stromeček neznali či jej neměli, strojili jesličky. Figurky přidávali do jesliček podle biblických událostí. Malého Ježíška vložili do jeslí na Štědrý večer. Spolu s ním anděla a pastýře. Figurky Tří králů přišly na řadu až 6. ledna.

Mikuláš přijde k našim dětem tentokrát troch později (má toho moc).

Přijďte se svými dětmi 8. prosince do restaurace Bauer v 16 hodin.

Zveme všechny občany na veřejnou schůzi 11. prosince 2007 v 18 hodin v restauraci Bauer. Projednáme návrh rozpočtu na rok 2008 a doluvíme se na způsobu provozu Kanalizace a ČOV v obci Malá Štáhle.

České Vánoce

České Vánoce prožíváme každoročně, od svého dětství. Pro každého z nás mají jiné kouzlo. Všichni je však pro svůj život potřebujeme. Patří k historickému i kulturnímu povědomí českého národa, jsou částkou našeho kulturního dědictví a bohactví. Zvláštní atmosféra Vánoc, kterou pociťuje v tuto zimní dobu snad každý člověk, je vyvolána více okolnostmi.

Pro mnohé je to příležitost ke vzpomínkám na dětství v rodném domě, na blízké, i ty, kteří již nežijí. Jiného uvádějí vánoční svátky v mystický prožitek posvátného zrození dítěte. Všichni společně však pociťujeme a přejeme si, aby Vánoce byly šťastnými dny, dobou „radostného míru a na zemi pokoje všem lidem dobré vůle“.

Základem křesťanských vánočních příběhů je biblický příběh o zrození Ježíše Krista:

Malý Ježíšek se podle biblického příběhu narodil v městě Betlémě, kam se ze svého domova - Nazaretu vydali jeho rodiče Maria a Josef.

V tom čase vládl v Římě císař Augustus. Ten vyhlásil sčítání lidí a jejich majetku kvůli lepšímu vybírání daní, pro což se musel každý hlásit ve městě, z kterého pocházel. Proto se Maria a Josef také vydali na cestu.

Ve městě Betlémě nebyl té noci, kdy sem Maria a Josef dorazili jediný volný nocleh a proto se na noc uchýlili v salaši nedaleko městských bran. Tam také Maria porodila svého prvorozeného syna - Ježíše. Namísto do kolébky jej položila do jesliček, které jinak sloužily ke krmení dobytka.

Jako první se o narození Ježíše dozvěděli pastýři, kterým se zjevil anděl a zvěstoval, že se narodil Spasitel. Pastýři se hned vydali na cestu, aby se novému králi poklonili. Z východu se z cennými dary vydali na cestu tři mudrcové, kterým cestu ukazovala jasně zářící hvězda. Oni mudrcové byli Tři králové a mezi dary, které Ježíškovi nesli byly myrha, kadidlo a zlato.

O narození „budoucího krále“ v městě Betlémě se dozvěděl i král Herodes Veliký. Ze strachu o svůj trůn nechal vyvraždit všechny novorozené chlapce narozené v Betlémě.

Josef a Marie, kterým zprávu o úmyslu krále Heroda zvěstoval ve snu Anděl, uprchli spolu s Ježíškem do Egypta, a vrátili se až po smrti krále Heroda.

Dovolujeme si Vás všechny srdečně pozvat na již druhé
„Setkání u vánočního stromu“.

Přijďte pozdravit své přátelé a známé, ochutnat vánoční cukroví, napít se troch svařáku a poslechnout si koledy nebo jen tak postát spolu s ostatními.

Setkání se uskuteční 24. prosince u maloštáhelského vánočního stromu zhruba ve 20.hod.

Vezměte sebou své děti a na ochutnávku něco málo vánočního cukroví.

Vánoce „maloštáhelských“ domácností

Dotazovala se a připravila Jana Bulová

Ptali jsme se na tyto otázky:

1. Kdo u Vás nosí dárky : Ježíšek, Santa nebo někdo jiný?
2. Jaký preferujete stromeček?
3. Kdo a kdy stromeček zdobí?
4. Co se podává k večeři?
5. Jaké Vás provází vánoční zvyky, tradice?
6. Chodíte na půlnoční mši?
7. Drží Vaše rodina na Štědrý den půst?
8. Kolik je na Vašem stole druhů vánočního cukroví a které je nejoblíbenější?
9. A co dárky?

Rodina Pavla Bauera, 2 dospělí, 2 děti /náměty Ivana Bauerová/

1. Vánoční dárky nám nosí Ježíšek.
2. Stromeček máme staročeský a živý.
3. Zdobíme ho 23.12. večer a většinou maminka s dětmi.
4. K večeři máme tradiční bramborový salát a smaženého kapra, polévka je houbová. Večeříme kolem 17.30 hod.
5. K našim vánočním zvykům patří vůně purpury, svíčky, poslech koled a také adventní věnec.
6. Na půlnoční mši někdy chodíme.
7. Půst se většinou snažíme dodržet, tatínek ovšem mnohdy neodolá.
8. Cukroví máme na stole většinou 10-15 druhů, nejrychleji z něj mizí vanilkové rohlíčky a Nela má ráda cukroví s čokoládou.
9. Rodiče mají vysněný společný dárek - saunová kamna, Nela si přeje MP4 přehrávač a Honza by si přál počítač.

Rodina Radka Buly, 2 dospělí, 2 děti / náměty Jana Bulová a Radek Bula ml./

1. Podle Radka ml. u nás nosí dárky maminka a tatínek, ale sestra Bára si myslí, že Ježíšek.
2. Stromeček máme umělý, nazdobený červenými jablíčky a dřevěnými ozdobami.
3. Na Štědrý den dopoledne tatínek a Radek zdobí stromeček a Barborka se všemožně snaží pomáhat.
4. Štědrovečerní tabule je u nás velmi bohatá. Jako první chod se podávají opékance / lepší žemlovka se spoustou rozinek, ořechů a nasekaného sušeného ovoce/, pak následuje pro každého člena rodiny stroužek česneku - proti všemu zlu, vlašský ořech - na pevné nervy, kostka cukru - pro krásu, šťopička domácí slivovice - na vypálení červa. Poté se rozkrojí jablíčko a všichni doufáme, že se objeví hvězdička. Následují

dva druhy polévky - houbová a fazolová. Večeři pak ukončí bramborový salát se smaženým kaprem.

5. Posloucháme a zpíváme koledy, zapalujeme každou adventní neděli svíčku na adventním věnci, chodíme na „barborku“. Na Štědrý den naše kroky vedou na hřbitov a pokud večeříme spolu s babičkou Ospalou je součástí večeře také modlitba. U štědrovečerního stolu máme vždy o jeden talíř navíc/ pro případného hosta/ a z každého pokrmu podávaného k večeři odkládáme trochu na talíř, který pak tatínek vysype ke stromům na zahradě /aby se jim dařilo/. Pod talíře si dáváme kapří šupiny a od štědrovečerní večeře nesmí nikdo vstávat /vyjma maminky/.
6. Na půlnoční mši nechodíme a maminku to velmi mrzí, atmosféra v kostele je o vánočních svátcích nepřekonatelná.
7. Půst se snažíme dodržet, ale většinou je to boj.
8. Na vánoce máme napečeno asi 10 druhů cukroví. Ženská část domácnosti upřednostňuje linecké cukroví a pánská část vosí úly.
9. Rodiče mají společné přání - úspěšné dokončení rekonstrukce. Radek si přeje paměťovou kartu a Barborka napíše Ježíškovi o trampolínu.

Rodina Františka Kadlece, 2 dospělí, 3 děti / náměty Lenka Kadlecová a děti/

1. U Kadleců nosí dárky Ježíšek.
2. Domov nám zdobí umělý stromeček nazdobený barevnými baňkami.
3. Tento stromeček zdobí tatínek s dětmi na Štědrý den dopoledne.
4. Večeříme spolu s babičkou kolem 18.00 hodiny a pochutnáváme si na bramborovém salátu a smaženém kapru. Polévku máme houbovou.
5. V čase vánočním si pouštíme koledy. Děti píší dopis Ježíškovi. Na Štědrý den chodíme na hřbitov.
6. Na půlnoční mši nechodíme.
7. Půst nedržíme.
8. Babička napeče asi 10 druhů cukroví a nejraději máme perníčky.
9. Martin si přeje od Ježíška knížku Medvídek Pů, Míša bagr na dřevo a Monika panenku. Maminka ještě neví a tatínek si přeje, aby byl letos sníh / ovšem jen na vánoce/. Děti si myslí, že tatínek si přeje nové nářadí. Také náš pejsek si na vánoce přijde na své, dostane lepší kost a je s námi v domku.

Rodina Milana Mackury, 2 dospělí, 1 dítě / náměty Květoslava a Klára Mackurová/

1. Dárky u nás nosí Ježíšek.
2. Náš obývák provoní každoročně vůně jehličí živého stromečku, který je ozdoben barevnými baňkami.
3. Stromeček se u Mackurů strojí 24. prosince dopoledne a toto má na starosti Klárka s tatínkem.

4. K večeři zasedneme kolem 17.30 hod.a na našem štědrovečerním stole najdeme zelňačku, hovězí polévku s játrovými knedlíčky, bramborový salát, bramborovou kaši, kapra, filé a řízek. Také náš pes Ron si v tento den přijde na své, dostane nějakou dobrotu a také ho pustíme na chvíli domů.
5. K vánočním zvykům patří poslech a zpívání koled, vůně purpury, svíčky, dopis Ježíškovi od Klárky. Také se chodí na hřbitov.
6. Na půlnoční mši Mackurovi nechodí.
7. U Mackurů drží půst hlavně Klárka, moc by chtěla vidět zlaté prasátko.
8. Maminka s Klárčinou pomocí napeče asi 15 druhů cukroví. První z talířku zmizí košíčky.
9. Klárka by si pod stromečkem přála najít počítač. Maminka Květa chce hlavně spokojenost. Tatínek Milan nebyl doma, ale Klárka prozradila, že si přeje koženou bundu.

Rodina Ladislava Podhorského, 2 dospělí, 2 děti / náměty Nikola Podhorská/

1. Tak jako ve většině domovů i u Podhorských nosí dárky Ježíšek.
2. Stromeček je umělý a do modra barevně sladěný.
3. O výzdobu stromečku se 24. prosince dopoledne postarají děti s tatínkem.
4. K večeři se připravuje zelňačka, bramborový salát a kapr. Nikdy ovšem není kapr smažený. Někdy se připravuje kapr na jablkách, jindy na hořčici a pod. Večeříme v 18. hod.
5. Ve vánočním čase poslouchají u Podhorských koledy a domov dostane vánoční výzdobu. Ke Štědrému večeru pak patří pouštění ořechových skořápek, lití olova. Dopis Ježíškovi už děti u Podhorských nepíší.
6. Na půlnoční mši nechodí.
7. Půst dodržují tak, že nejedí maso a také neobědvají.
8. Vánoční cukroví má na starosti babička a napeče asi 10 druhů. Velmi oblíbené jsou vanilkové rohlíčky.
9. Nikola Podhorská si přeje pod stromeček překvapení. Ladík by uvítal internetové připojení. Maminka si přeje, aby rekonstrukce bytu už byla dodělaná a tatínek si přeje, aby už rekonstrukci bytu dodělal.

Rodina Vladimíra Zamce, 2 dospělí, 2 děti /náměty Daniela Zamcová/

1. Dárky nám nosí maminka - to je náš Ježíšek.
2. Stromeček máme umělý a barevně nazdobený.
3. Já a bratr ho 24.prosince dopoledne zdobíme.

4. K večeři mají rodiče bramborový salát a smaženého kapra. My „děti“ máme také salát, ale místo kapra rybí prsty. Polévku nevedeme. Rodiči si po večeři dopřejí skleničku piva.
5. Mnoho vánočních zvyků nemáme, ale nechybí u nás adventní věnec a svíčky.
6. Na mši nechodíme.
7. Půst nedržíme.
8. Cukroví je u nás vždy dost. Peče se asi 20 druhů, nejraději máme vanilkové rohlíčky a mnou oblíbený je „burizónový řez“.
9. Já a bratr bychom pod stromečkem rádi našli hezké oblečení. Maminka si přeje kosmetiku a tatínek dokončení rekonstrukce domu, což nevím, jestli se mu splní.

U Mackurů a Zamců mi k rozhovoru přidali také recept na oblíbené cukroví:

Košičky / Květoslava Mackurová/

210 g. hladké mouky	náplň
30 g moučkového cukru	½ l mléka
100 g másla / rostlinného tuku	moučkový cukr, 2 vanilkové pudinky
2 žloutky, vanilkový cukr, citrónová kůra	½ másla

V mouce rozmícháme cukr, nakrájené máslo a přidáme žloutky. Vmícháme vanilkový cukr a citrónovou kůru. Kousky těsta vtlačujeme do košíčkových formiček tak, aby uprostřed zůstala jamka, uložíme na plech a ve vyhřáté troubě upečeme. Poté košíčky vyklopíme, naplníme náplní a nakonec dozdobíme ovocem / dle chuti a možnosti /.

Příprava náplně:

½ litru mléka a 2 vanilkové pudinky uvaříme v hustý pudink. Do vychládlé hmoty přidáváme máslo a moučkový cukr /dle chuti /. Krém řádně do hladka vyšleháme.

Vanilkové rohlíčky / Marcela Zamcová/

24 dkg hladké mouky	Z vypracovaného těsta tvoříme rohlíčky,
14 dkg másla	upečené obalujeme v cukru.
7 dkg moučkového cukru	
7 dkg mletých ořechů	

Opravdu, vánoční svátky patří především dětem. Velmi mě to uklidňuje, neboť my všichni jsme děti našich rodičů. Vánoce tedy patří nám všem. Ať jsou ty Vaše Vánoce provoněné cukrovím, purpurou a jehličím. Ať je prožijete v klidu a spokojenosti v kruhu Vašich nejbližších.

To Vám z celého srdce přeje „Vaše rádoby novinářka“ Jana Bulová

Děkujeme Janě Bulové za přípravu letoších INFORMÁTORŮ

Těšení

Vánoční text z dílny Zdeňka Svěráka

*Kraj z Ladova obrázku, sníh lehký jak peří,
pojd' na malou procházku, už se nám šerí.
Den tajemně hasnouce, den stříbrných sání,
tvář dítě má planoucí a v očích přání.
Těšení, veliké jak devět moří.
Těšení, v duši hřeje v hlavě hoří.
Těšení, takové těšení jen dítě zná, jen dítě zná.
Těšení, barevné a důvěřivé.
Těšení, podobá se vodě živé.
Těšení, takové těšení, jen dítě zná, jen dítě zná.*

Vánoční zamyšlení Jana Wericha

Přesto, že žijeme ve světě, ve kterém měníme hodnoty slov i činů tak, aby jak slova, tak činy vyhovovaly, zapadaly do mozaiky našich programů - tj. přesněji našich těch kterých ideologií. Prostě kdy říkáme a tiskneme všechno, jen jak se nám to hodí - zbyla tu jedna instituce v civilizovaném světě, jedno údobíčko, kdy se nám v mysli vynoří pojem „lidí dobré vůle“. A v tom je zbytek naděje na lepší čas.

Filosofie vystavěná na lásce bližního k bližnímu trvá několik tisíc let. Prošla mnohými rukama. Špinavými rukama lidí zlé vůle, kteří ji překrucovali, vulgarizovali, ale ona, ta základní myšlenka - už všechno přežila.

Člověk nemusí být křesťan, stačí být člověk - aby při vzpomínce na bezbranné a chudé nemluvně v jeslích ve chlévě - aby se nezamyslel. Aby se nerozpočmel, že ten človíček se narodil na útěku před brutální mocí. Na útěku před blbostí - rodnou sestrou moci. A že všechny lidské a krásné věci, myšlenky, kumšt, svoboda, se musí skrývat před mocí, že se rodí na útěku, ale že se nepřestanou rodit - protože se rodí z lásky.

Když řekneme lidí, lidstvo - co máme na mysli? Koho vidíme? Svoje rodiče, sourozence, příbuzné, svůj národ, svoji rasu, svoji barvu.

Lidstvo může žít spokojeně - to je rozumné. A všude to slyšíme, čteme - a teď přijde zrada rozumu - válčí se, bojuje, rozkazuje se, cenzuruje se, bouří se - a píše se:

Na jednom konci světa noviny píšou - včera padlo 100 vlastenců a bylo zlikvidováno 100 agresorů / čísla jsou namátková, můžete si dosadit větší, nebo menší, jste-li nenapravitelní optimisté./ Na druhém konci světa čtete, že bylo zlikvidováno 100 vzbouřenců a padlo 100 našich chrabrých. Háček je v tom, že to, co jsme na jednom konci světa likvidovali co agresory, na druhém konci jsme oplakali jako naše chrabré bojovníky. Nikde se však nedočtete, že 200 lidí se pobilo, připravilo se o život.

Válka začala, protože to velem rozum. Tentýž rozum, který nám rozumným velí chtít lepší život všude a pro všechny. A najednou na všech koncích světa z nás dělají blbce. V tomto století, které si s falešnou pýchou říká materialistické - kdy víme, že láska není hmota. Láska - to nejdůležitější v životě, nepodléhá přitažlivosti zemské. Rodná sestra svobody, štít, který uchránil pokolení lidí dobré vůle. Bez lidí dobré vůle by život byl jen nákladné a nebezpečné dobrodružství.

Tak tedy pokoj lidem dobré vůle.